

Nationaal Programma RES Regionale Energie Strategie

Gemeenteraad Dordrecht
26 september 2023
Gerrie Fenten

Even voorstellen

Gerrie Fenten
Thematrekker Fysieke
Leefomgeving

- NP Regionale Energie strategieën
- Ondersteuningsprogramma's 30 energieregio's
- 35TWh duurzame opwek in 2030
- Opdrachtgevers: IPO, VNG, UvW, EZK, BZK; samen met de netbeheerders

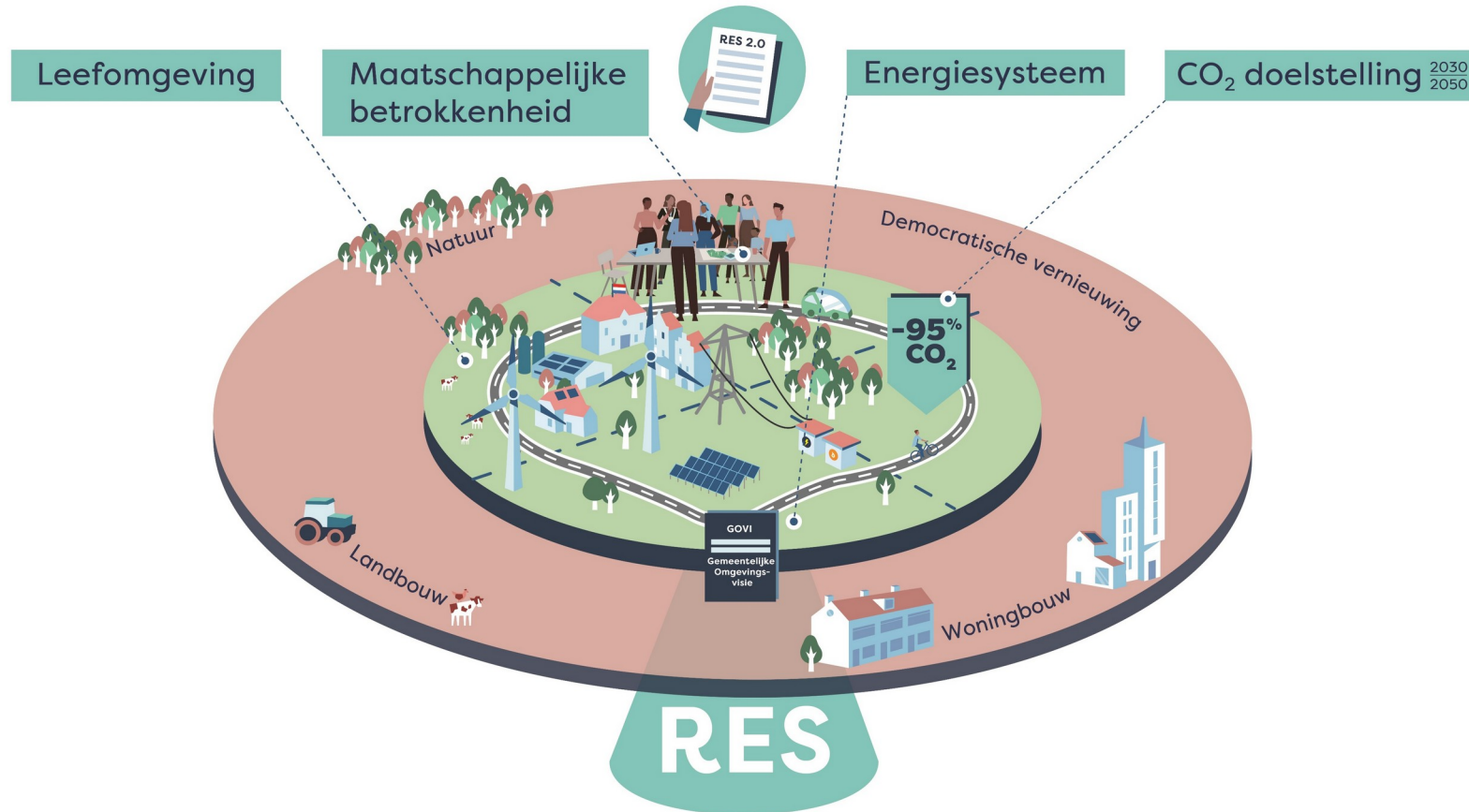
Afwegingskader

RES-opgaven
Bijdragen aan schonere wereld

⚡ 35 TWh
(TeraWattuur)

Elektriciteit
& Warmte

Nationaal Programma
Regionale
Energie
Strategie
RES

RES op weg naar 2030 & 2050

Klimaatakkoord
Definitief Klimaatakkoord getekend.
De RES is één van de maatregelen uit het Klimaatakkoord.

1 juli 2021

Opleveren RES 1.0 per regio
Stapsgewijs toewerken naar realisatie van RES.
Dit verschilt per regio.

1 juli 2025

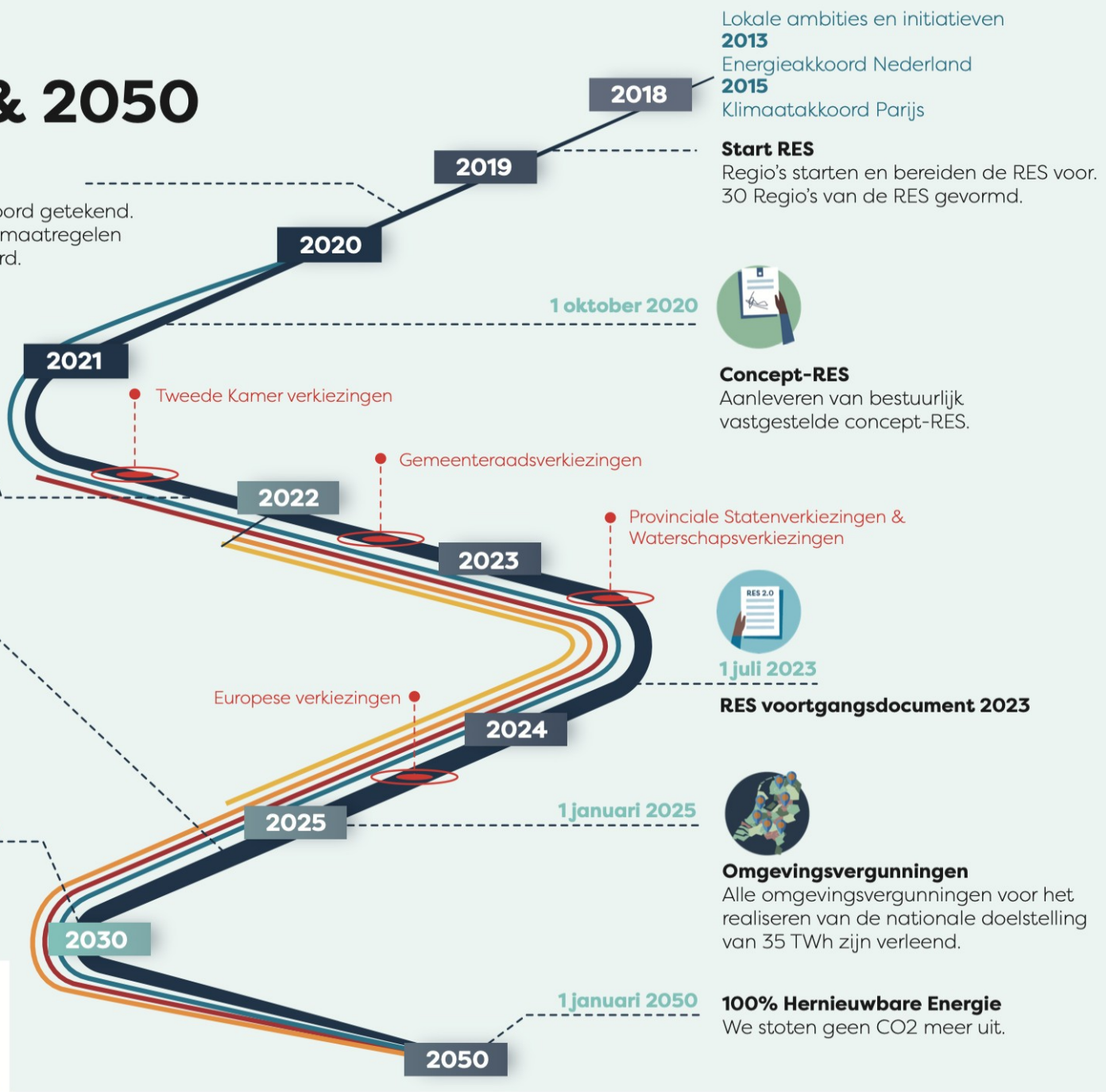
RES voortgangsdokument 2025

35TWh Duurzame Energie 1 januari 2030

In 2030 is de doelstelling van 35TWh duurzame energie op land gerealiseerd.

- Intensivering dialoog met de samenleving
- Maatwerk per regio: RES herijking 2.0, RES herijking 3.0 etc.
- Uitbreiding van het net
- Verankering in instrumenten omgevingswet

Lokale ambities en initiatieven
2013
Energieakkoord Nederland
2015
Klimaatakkoord Parijs

Start RES
Regio's starten en bereiden de RES voor.
30 Regio's van de RES gevormd.

Concept-RES
Aanleveren van bestuurlijk vastgestelde concept-RES.

1 juli 2023

RES voortgangsdokument 2023

Omgevingsvergunningen
Alle omgevingsvergunningen voor het realiseren van de nationale doelstelling van 35 TWh zijn verleend.

100% Hernieuwbare Energie
We stoten geen CO2 meer uit.

Opbouw presentatie

- Energie in de fysieke leefomgeving; waar gaat dit over?
- Ruimte die nodig is voor de opgave/ambitie: wind, zon, infrastructuur/schakelstations
- Ruimtelijke keuzes maken; keuzes vastleggen in instrumentarium omgevingswet, vergunningen 1 jan 2025
- Gebiedsgerichte aanpak:
  - Multifunctioneel ruimtegebruik zon
  - OER / rijksvastgoed
  - Bedrijventerreinen
  - Combinatie met andere opgaven

Ambitie Dordrecht - RES Drechtsteden

- Lokale opwek van 0,19 Twh duurzame energie in de periode 2023-2026
- Regionale opwek van 0,37 Twh in 2030 (RES 1.0)
- Volledig benutten van dakpotentieel voor zon PV
- Uitgebalanceerde energie-mix ivm leveringszekerheid en een volledig duurzaam warmtenet (bronnen)

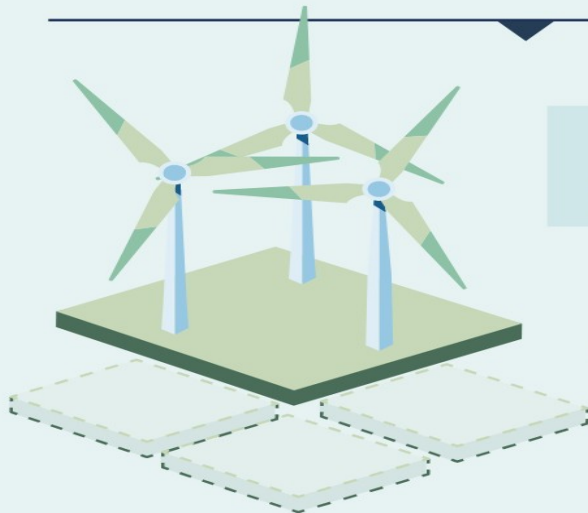
1 TWh
(TeraWattuur)

=

300 MW
(Megawatt)

Opgeleverde
elektriciteit per jaar

Benodigd opgesteld
vermogen bij 3500 vollasturen

54
Windturbines van 5,6 MW

5,4 ha
Netto benodigde fysieke
oppervlakte

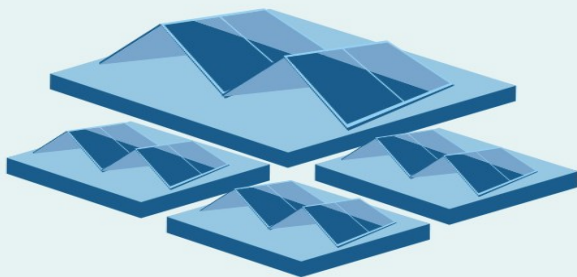
1 TWh
(TeraWattuur)

=

1053 MWp
(Megawattpiek)

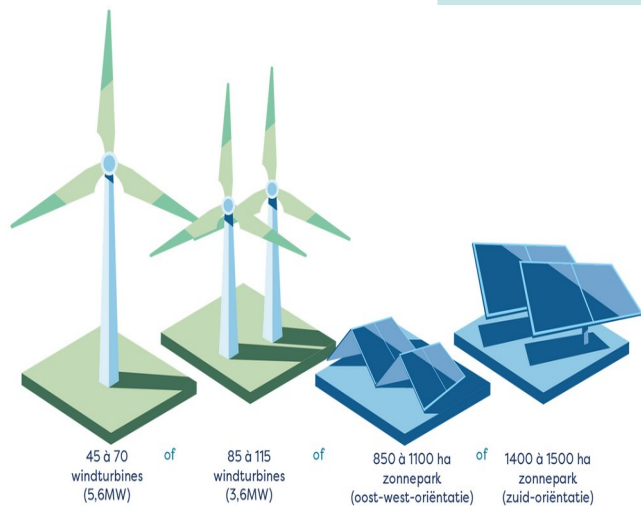
Opgeleverde
elektriciteit per jaar

Benodigd opgesteld vermogen
bij zon op veld

1000 ha

Naast opwekking ook infrastructuur

NB: bandbreedte hangt o.a. af van aanname aantal vollasturen per jaar

Soorten elektriciteitstations

EHS-HS station (van 220-380 naar 110-150 kV)

Enkele per regio

Zon: >75 ha, >75 MW
Wind: x stuks van >3 MW

HS-MS station (van 110-150 naar 3-23 kV)

4-6 aan randen stad (HS-MS of TS-MS)

Zon: 4-49 ha, ong 4-49 MW
Wind: <4 stuks van 3 MW

MS-MS station (3-23kV)

20 voor de wijken in de stad

Zon: 1-3 ha, ong 1-3 MW
Wind: 1 stuk van <1 MW

HS-TS station (van 110-150 naar 25-66 kV)

Niet altijd aanwezig. Enkele meer dan EHS-HS station

Zon: 50-75 ha, ong 50-75 MW
Wind: <25 stuks van 3 MW

TS-MS station (van 25-66 naar 3-23 kV)

4-6 aan randen stad (HS-MS of TS-MS)

Zon: 4-49 ha, 4-49 MW
Wind: <4 stuks van 3 MW

MS-LS station (van 10-23 naar 0.4 kV)

500, meerdere per wijk

gemiddeld aantal stations per regio

gemiddeld aantal stations in een doorsnee stad van 100.000 inwoners

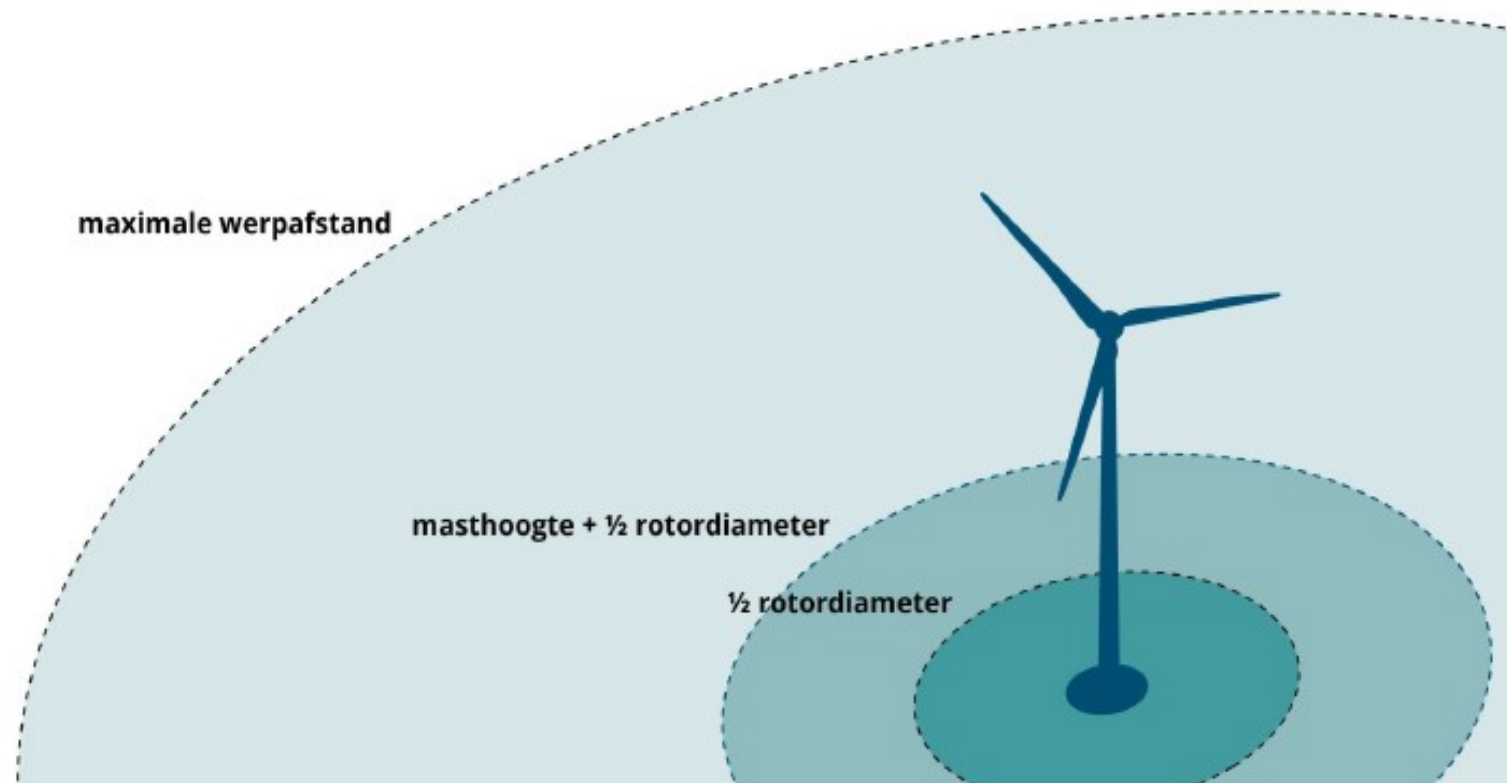
* de toewijzing van windmolens en zonneweides aan de plaats in het net is indicatief

Opslag

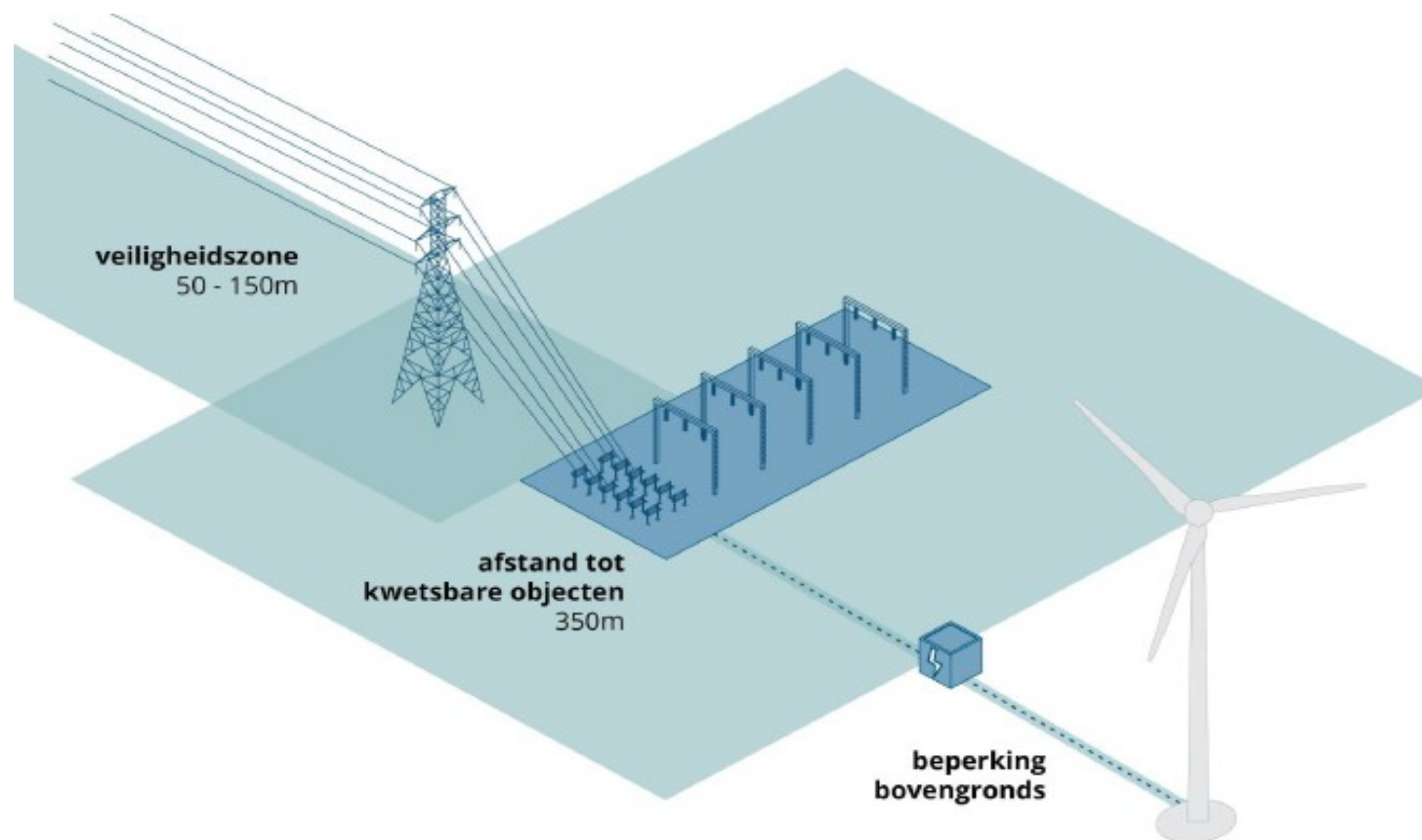

Ruimtelijke consequenties

Ruimtelijke consequenties

Ruimtelijke verankering

Klimaatakkoord: 35 TWH

“Gezamenlijk doel is dat uiterlijk op 1 januari 2025 alle aangevraagde benodigde vergunningen zijn afgegeven”

Verankering Instrumenten Omgevingswet betekent keuzes maken;

- Wat komt waar?
- Wie gaat wat doen?
- Onder welke voorwaarden?

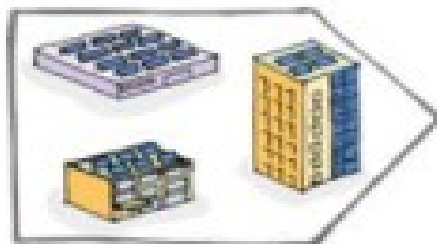

RES 2.0: ruimtelijke afwegingen

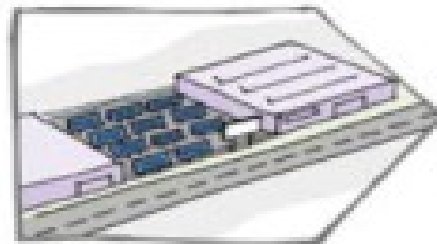
- **Afwegen** ander **belangen**: natuur, openheid, etc.
- **Afwegen** andere **opgaven**: woningbouw, ontwikkeling bedrijventerreinen
- **Netcongestie: vraag en aanbod** zo dicht mogelijk bij elkaar

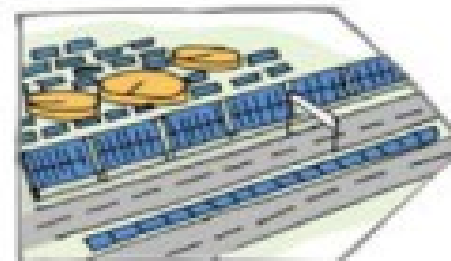
Combinatie met andere functies: Voorkeursvolgorde zon

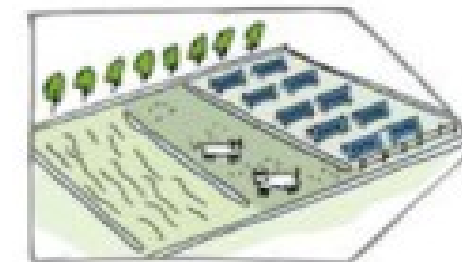
1. Op daken en gevels

2. Op onbenutte terreinen in bebouwd gebied

3. In landelijk gebied
(waterzuiverings-
installaties, vuilnis-
belten, bermen van
spoor -en autowegen)

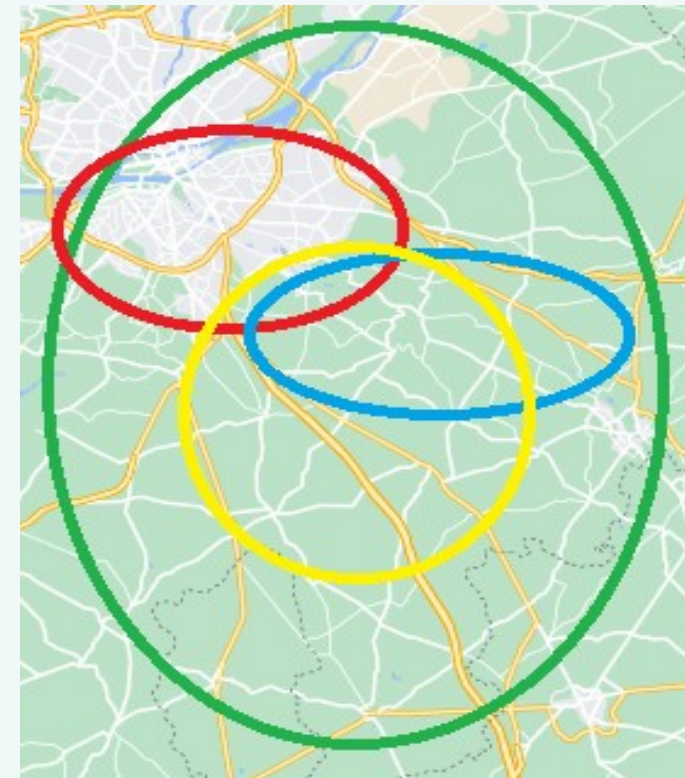

4. Op landbouw- en
natuurgronden

Figuur 2: Voorkeursvolgorde zon-PV

Combinatie met andere opgaven

- Wateropslag / waterkeringen
- Veenweide problematiek
- Landbouwtransitie
- Bedrijventerreinen: bestaand – nieuw
- Energie als onderdeel van nieuwe woningbouwlocaties

Nationaal Programma

RES Regionale
Energie
Strategie

[Gerrie Fenten g.fenten@npres.nl](mailto:g.fenten@npres.nl)

www.regionale-energiestrategie.nl